

Szerkesztői iroda:
Kossuth Lajos-utca (Máriaffy-ház).
 a hová a lap szellemi részét megillető közle-
 mények intézendők.

Az „Ellenzék” előfizetési díja:
 Egész évre ..... 32 korona.
 Félévre ..... 16 korona.
 Negyedévre ..... 8 korona.
 Egy hóra ..... 3 korona.

Egyes szám ára 10 fillér.

Megjelenik mindennap, kivéve a vasár- és
 ünnepnapokat.

Kéziratok nem adtnak vissza.

ELLENZÉK

POLITIKAI ÉS TÁRSADALMI NAPILAP.

Kiadóhivatal:

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 22.

Egy négyszögcentiméternyi tér hirdetési ára
 8 fillér. Gyárosok, kereskedők és iparosok ár-
 kedvezményben részesülnek.

Reklam sora 2 korona.

Hivatalos közlemények sora 5 kor.

Ngilttéri cikkek garmond sora után
 40 fillér fizetendő.

A bizonytalanság.

Kolozsvár, decz. 30.

A politikai élet láthatárán szörnyű köd van. Senki sem lát tisztán, sőt egyáltalán látni sem lehet. A vezérpolitikusok kinos bizonytalanságban tapogatódnak s maguk a miniszterek sincsenek tisztában a helyzettel.

Azt hirdették, hogy decz. 28-án már megoldott a kiegyezés nagy kérdése s azután gyorsan megtörténik a kereskedelmi szerződések megújítása. A dologból azonban semmi sem lett s a megoldatlanul álló nagy kérdések épen olyan súlylaval nehezdednek a törvényhozásra és kormányra, mint előzőlt.

A gyávaságnak és lemondásnak ez a politikája megdőbbsent. Igaz, hogy Széll Kálmán, a mint a körülmények mutatják, nem árulja el könnyelműen a nemzet nagy vagyoni érdekeit, de az mégis gyávaság, hogy az alkudozásokban a végsőig megy és nem jelenti már egyszer határozott formában a kapzsi és önző osztráknak, hogy csak bizonyos határig mehet és nem tovább az alkudozások terén. Ugy látszik, hogy a kormányelnök fél kimondani az utolsó szót, pedig az osztrák, míg egy parányi reménye van arra, hogy becaphatja és kihasználhatja a magyart, addig kész makacsul ragaszkodni feltételeihez. Majd másképp lenne minden, ha azt látnák, hogy Széll Kálmán komolyan el van tőkével az önálló gazdasági berendezkedésre. Oh, majd lenne futás és jagatás. Mert azt a ravasz osztrák is nagyon jól tudja, hogy a magyar buza, bor, gyapju s más termékeknek mindig kapunk mi piacot, de az osztrák selejtes iparnak Magyarországon kívül más piacra nincsen.

Ez épen elegendő arra, hogy az osztrák a magyar kormány komoly akciójától mindenesetre megrettenjen s ő maga keresne az alkalmat a kiegyezés megkötésére. Mert ha az önálló vámtérület idézne is fel némi csekély változást, de semmiesetre sem mi huznók a rövidet. A magyar gazdasági termék jó minőségű és bizony vagy tudatlan vagy gyáva az, a ki azt hirdeti, hogy piacot számára nem kapunk. Dehogyan nem! Ám próbálja hát az osztrák bécsi rongyával piacot hódítani?! Ez mindenesetre nehezebben menne, vagy pedig a mi valószínűbb, sehogy se menne.

Ezért nem lehet megérteni a kormány habozását, mikor még az utolsó pillanatban is lesi az osztrák kegyes engedékenységet. Ám ha fel is tesszük azt, hogy az utolsó pillanatban sikerülne megállapodásra jutni a vámtarifa kérdésében még mindig hátra volna a külföldi kereskedelmi szerződések megnyitása.

Ennek pedig nagy nehézségei vannak. Ott van, a német vámtarifa, a

mely az osztrákok javára, épen a mi mezőgazdasági termékeinket sújtja legérzékenyebben. De Olaszország is kárpótlást kíván a borvámklauzula eltörléseért. Nehezíti ezt a helyzetet az a körülmény is, hogy a külföldi szerződések tárgyalásai a közös belügyminiszterium körébe esnek, a mely jeles miniszterium pedig a magyar érdekeknek egy cseppet sem istápolója sőt a mint többször szerencsések valánk tapasztalni, egyenesen elnyomásunkra, államiságunk elsikkasztására törekszik. Tehát ez a körülmény is bajt ad annak a kormánynak, a mely hazája érdekében komolyan lelkiismereti kérdést csinál és nem hatalmi czélból til a hatalom polcán.

Ime így torlódtak össze a teendők az utolsó órában, de még most sem lehet tudni, hogy mi lesz a megoldás, hogy mi az a mód, mi az az intézkedés, vagy megállapodás, a mi kivezetne a bizonytalanság kinos helyzetéből. Most a kormánynak nagy erélyre és ellenállásra volna szüksége, mert ingadozása az ország érdekeinek összemlamlását jelentené. Ebben a kritikus pillanatban valóban bizonytalanul áll a politikusok egész tábora s úgy látszik, hogy politikai talentumoknak is nagy gondot ád kieviczélni a kritikus helyzetből.

És akkor, a midőn nagystiltú államférfiak keresik a bizonytalanság ködös levegőjében a kibontakozás fonalát, egyszerre megjelenik mint egy új üstökös a bukkott miniszterelnök, a jelenlegi hopmester és az általa kezeltetett lapokban új pártot hirdet, a melynek ő az élén állva — megmenti majd Magyarországot.

No szegény Magyarország! Ha már a hopmesterek kezeibe jutsz, bizonynyára jobb hajnal virrad fel. Tehát Bánffy ur ismét visszatér a „*tetteivel tényezéshez*” és megmenti az országot az osztrák vérszivástól. Kivívja a gazdasági önállóságot és ismét három tenger vizében huny el, észak, kelet, dél hulló csillaga.

Ki hitte volna, hogy a szolnoki dobokai statusférfitú vivja ki Magyarországot függetlenségét. Megoldja a kiegyezést, megköti a külfölddel a kereskedelmi szerződéseket, elnémítja a nemzetiségi mozgalmat, megszünteti a kivándorlást, fellendíti a közgazdasági életet, eltörli a társadalmi és gazdasági élet válságos állapotát. Egy szóval a hopmester ur, a mint ez bizonyos közpolitika izzel megserkesztett lapokból kitűnik, szabadjára lesz a szegény, elcsigázott és agyonkormányzott Magyarországnak.

Hát már most bárányan írják és bárhogyan írják is az ismeretlenség homályából azt, hogy Bánffy ur, új pártjával hivatva van arra, hogy Magyarországot megmentse; — azt kérdjük mi: van-e Magyarországon olyan

együgyű lélek, a ki mindezt elhigye? Hiszen a Bánffy kormányzati erejét már láttuk az ischli klauzulában, kormányzati irányt az erőszakosságában. Egyebet azonban soha senki sem látott tőle.

Ki az a bolond hát a ki elhiszi, hogy a patkányból oroszlan lett?!

A politikai ujév. Az országgyűlési néppárt az idén is megjelenik ujév napján vezérénél, gróf Zichy Nándornál. A párt nevében ifj. gróf Zichy János üdvözlő a vezért. — Az országos függetlenségi és 48-as párt szintén tisztelni fog ujév napján vezérénél, Kossuth Ferencznél, akit a párt nevében Tóth János fog üdvözölni.

A kiegyezés.

Bizonytalan helyzet.

Bpestről írják:

Szükszavú bécsi félhivatalos jelentések, amelyek a helyzetről fölvilágosítást nem adnak, pesszimistikus keserű cikkek a kormány lapjaiban, amelyeknek a bécsi tárgyalások iránt annyi a bizodalom, hogy szerintök Széll Kálmán miniszterelnök akár itthon is maradhatott volna: ime ilyen borus hangulatban telt el a vasárnap. Vasárnap délután miniszteri értekezlet volt a bécsi Sacher-szállóban, melyben a magyar és az osztrák kormánytagjai vettek részt. A tanácskozás tegnap reggel újra megkezdődött s minthogy délelőtt nem fejezheték be, folytatják délután. A félhivatalos sajtónak az a véleménye hogy ez volt Széll Kálmán *utolsó bécsi útja*, nem ebben az esztendőben, ami természetes volna, hanem a kiegyezési tárgyalásokkal összefüggésben. Azt hiszik, hogy ha most nem perktuálják a kiegyezést, Széll nem tárgyal többé az osztrák kormánnyal.

A vasárnapi és tegnapi tanácskozásokról különben a következőket jelentik:

A miniszterek a bankgassei magyar házban előfordult kanyaróeset folytán ezután is a Sacher-szállóban szállottak meg. Vasárnap délután fél 2 órakor a Sacher-szállóba érkezett dr. Körber Ernő osztrák miniszterelnök és Böhm-Bawerk osztrák pénzügyminiszter akikkel Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter haladéktalanul tanácskozára ültek össze. A tanácskoz., melynek tárgyat a kiegyezés anyagának még tisztába nem hozott részei képezték, esti 5 óráig tartott. A kiegyezési tárgyalásokat a két kormány miniszterelnökei és pénzügyminiszterei hétfőn reggel 10 órakor folytatják az osztrák pénzügyminiszterium palotájában.

A tegnapi tárgyalásokról a következő bécsi távirat jött:

Széll Kálmán és Körber dr. miniszterelnökök s Lukács László és Böhm-Bawerk lovag pénzügyminiszterek a tegnap megkezdett tárgyalásokat ma délelőtt folytatták s a tanácskozásban valószínűleg a szakeladók is, Popovics Sándor és Spitzmüller dr. miniszteri tanácsosok, be fognak vonulni. Széll Kálmán miniszterelnök kedden este vagy szerdán reggel tér vissza Budapestre.

A Magyar Távirati Iroda bécsi távirata a következőket jelenti:

Az osztrák pénzügyminiszteri palotában tanácskozás volt, melyben magyar részről Széll Kálmán miniszterelnök. Lukács László pénzügyminiszter, osztrák részről Körber miniszterelnök és Böhm-Bawerk pénzügyminiszter vettek részt. A tanácskozás tárgyat a kiegyezési anyagnak még tisztába nem hozott része képezte. A konferencia délelőtt 10 óráig tartott.

A Politikai Értesítő című könyvatos lapudósító a következő bécsi értesítéssel szolgál: Széll Kálmán miniszterelnök és Lukács László pénzügyminiszter ma délelőtt 10 órakor az osztrák pénzügyminiszterium palotájába hajtottak, a hol Körber osztrák miniszterelnökkel és Böhm-Bawerk pénzügyminiszterrel tárgyaltak. A tárgyalás két óra hosszat tartott. A miniszterek a tárgyalásokat délután folytatják. Széll Kálmán miniszterelnök kedden érkezik vissza Bécsből, hogy a képviselőház ülésén részt vehessen. A külsőségekből következőleg a tárgyalás eredményesnek ígérkezik.

A drezdai botrány.

Kié lesz a gyermek?

Az a nagyszerű botrány, Lujza szász trónörökösnek szökése a nyelvmesterrel, mely most az egész világ sajtóját foglalkoztatja, pompásan fejlődik és aki szenzációra éhes, ha valaha, úgy most jóllakhatik — egészen a megcsömörülésig.

Egy szép asszony, aki nagyon szeretne a szerelmet, megszökött az udvarból, ahol ugye lehet nem sokáig kellett volna várakoznia, már királyné lehetett volna.

Nem vitt magával semmit, ami nem lett volna az övé, még az ékszerek közül is csak azt, amit nem a férjétől kapott, mert már lány korában az övé voltak, a toalettjeit és a fehérneműjét is otthagya a bigott Drezdában és Genfben, ahol kikötött, nagy sebészen eszközölt bevérszárlásokkal kellett a garderoját kiegészíteni.

Valamit azonban mégis elvitt, aminek a tulajdonjoga vitás, legalább a drezdai udvar elvitája.

Egy gyermekről van szó, de mit tehetett, nem hagyhatta ott, mert a gyermek még nem született meg. Ezt a gyermeket, — azt mondja a hercegnő, — nem is fogja visszaadni, mert az mindenesetre az övé, a szász udvarnak semmi köze hozzá és megtartja minden áron, ha másképp nem lehet, ki fogja jelenteni, hogy apja Giron, a nyelvmester.

Adamovics V. k. multja.

Röviden megemlékeztünk már arról, hogy Adamovics Vilma nem az a leány, aki ideális szerelmet képes lenne fakasztani és a kik ismerik a kisasszony életét, nem tudnak eléggé csodálkozni Lipót Ferdinánd főherceg választásán. Bécsben és Brünndben olyan életet folytatott, a melynek részleteiről a kaszányákban beszéltek vidám dolgokat. Olmützből pedig a következő adatok szólnak Adamovics Vilmről.

Ezelőtt tíz esztendővel mint mindeneseledélt Navratil Zsófia magánzónó szolgáltatta. Alig volt itt egy évig, földmondotta a szolgálatot és beállott egy kávéházba éjjeli kasszírónak. Ekkor éppen tizehat éves volt. A kávéház tulajdonosnak, többek között, elbeszélte, hogy azért ment el otthonról, mert a

mostoha anyja igen rosszul bánt vele. A kávé bárha tudta, hogy a leánynak már „viharos” multja van, mégis jól bánt vele, mert a reá bizott munkát — pohártörölés, porolás, surolás — kifogástalanul elvégezte. Adamovics Vilma a vendégekkel szemben mindig nyájas volt. Mikor ott hagyta a kávéházat, azt mondogta, hogy Bécsbe megy, mert ott sorsának jobbra való fordulását reméli.

És itt — jobbra is fordult a sorsa!

Londoni vélemények.

A londoni lapok általában elítélik Lujza főhercegnő és fivére okatlan cselekedetét. Egy előkelő lap azt írja, hogy a világ rokonszenvét elveszítették azzal a körülménnyel, hogy a főherceg magával vitte Adamovics Vilmat, akiről pedig nem a legjobb hírek kerülegnek. A főhercegnő talán még csekély részben menthető szerelmi ügyének sötét háttéré; fivérének viszonya az Adamovics leánnyal. Ez a sötét háttér homályos világot vet az egész eseményre és elfojt minden barátságot a főhercegnő iránt. — A szász trónörökös derék férj és családapa volt, ki nevével nem bánt rosszul. Lipót Ferdinándnak volt oka haragudni reá, mert sokszor megleckéztette okatlan cselekedeteiről és magaviseléséről. A főhercegnő elhidegülése férje irányában, ka nem is Lipót Ferdinánd műve, de mindenesetre az utóbbi nagyon sokban hozzájárult ahoz, hogy az elhidegülés minél erősebb gyökereket verjen a trónörökösnek lelkében. Hogy mi célja lehetett ennek, arra nehéz felelni. Valószínű, hogy a bosszuvágy. Tekintve azonban a főhercegnő okatlan szerelmi ügyét, ez a cél, nincsen kellőleg megvilágítva. A szász király udvara mindig a lehető legjobban bánt a könnyelmű főherceggel és nagyon sokszor kimentette már nagy kellemetlenségektől.

LEVÉL.

Nemzetiségi igaztók.

M. Várárhely, decz. 29.

Korodi Lajos országgyűlési képviselő, dr. Liesz Ferencz, dr. Orendi Gyula ügyvédek ellen a „Kron. Zeitung” 1900. szeptember havában megjelent több cikkéért a marosvásárhelyi kir. ügyészség bünyviszálatot indított a magyar nemzet elleni igaztásért.

A vizsgálat, míg a cikkírói kiderítve, Korodi Lajos pedig a képviselőháztól kiadva lett, sokáig húzódott, míg végre az ügyészség a megnevezettek ellen vádiratát beadta.

Ez ellen azonban vádlottak jó hazafiaságukat hangoztatva dr. Schnell Károly és dr. Lurtz Károly ügyvédek által kifogásokat adtak be. November 13-án tárgyalta a vádtanács a kifogásokat. Ekkor dr. Schnell és Lurtz azt vitatták, hogy a cikkekben *igaztás nincs és az eljárás megindítása elévült*. Kérték az eljárás megszüntetését. A törvénysek ennek helyt adva az eljárást megszüntette, annak dacára, hogy gróf Lázár Miklós a kir. ügyészség nevében a megszüntetés ellen erőlyesen tiltakozott és kimutatta, hogy a cikkek igen is nagy mérvű igaztást foglalnak magukban s elévülésről szó nem lehet. Gróf Lázár Miklós hivatkozva a vádtanácsi ülésen előadott indokaira a marosvásárhelyi kir. ítélő táblához *felebezett*.

A kir. ítélőtábla az ügyészségnek igazat adott. Korodi Lajos képviselőt 2 rendbeli, dr. Liesz Ferencz és dr. Orendi ügyvédet 1—1 rendbeli, a magyar nemzet elleni igaztásért vád alá helyezte a „Kron. Zeitung”-ban megjelent „Magyarok és románok”, „Ortsnahren frage in Deutschland” című cikkekért.

VII.

Sir Jakab átvezette Zillát a csarnokon, fel egy léposón, egy hosszú képtáron keresztül, mely család arcképekkel volt tele. Azok többnyire mind mogorva arcok voltak, ám-bár volt közöttük egy, mely Zillának a figyelmét a Félixhez való hasonlatossága által megragadta.

Olyan volt az, mintha a Félix saját arca, szelid szürke szeméi mosolyogtak volna le reá. Szeretett volna megállani, hogy jobban megnézzé, de sir Jakab sietteté, míg a folyosó közepén levő ajtóhoz érkeztek. Ezt kinyitotta és félre állva engedte, hogy Zilla oda belépjen.

Egy nagy terem volt, mely tanuló szobának volt használya, mert a falak mellett könyves szekrények állottak. Az alacsony ablak deszkákra szintén könyvek voltak halmozva, a szoba közepén levő asztal szintén tele volt könyvekkel, hirlapokkal, pennákkal és papírokkal. Most voltak a leghosszabb napok, és ámbár a folyosó felhomályban volt, bent a szobában a két hosszú ablakon a nyugati világosság áradt be. Zilla kíváncsian nézett körül a szobában. A kandalló felett egy szép olaszországi tájkép függött. A leány közelebb ment ahoz, hogy jobban lássa és sir Jakabhoz intézve valami megjegyzést tett arról.

Sir Jakab szórakozott hangon válaszolt aztán azt mondá —

— „Maga azt mondta, hogy Garzia a neve? Én azt gondolom, hogy az nem angol név és maga egy cseppet sem hasonlít az angol leányokhoz.

— Tudom, az én anyám spanyol volt — válaszolá Zilla nyugodtan.

— Az anyja? Tehát nem az apja neve volt Gracia?

A sir Jakab hangja nagy felindulást árukt el, különös aggályos kifejezés jött a szemébe, a mint a Zilla nyugodt arcára nézett. A leány elpirult és a kérdésre kissé büsskén emelte fel a fejét.

— Nem, ez az anyám neve volt. Sir

TÁRCZA.

Karácsony Rómában.*

Ha a Campagnán végig sivit a jeges szél és a nyáj legelőre nem talál, elhagyják azt az őszbeborult atya és fia, hogy felkeressék a nagy várost, hol annyi jó szív dobog még az uri kötös alatt. Ott az utcák sarkán, a Madonna képe alatt megállanak, rázendítik éneklőket a Madonna és kis fia tiszteletére. Csakhamar kinyílik az ablak: a ház fiatal leánya barátságosan szöli őket beljebb, a meleg kályha mellé. A párolgó, jó étel mellett azután, szép szó kíséretében még egynehány soldó is vár ott rájuk. A szelid meleg átjárja tagjaikat, megkapja szívüket, kedélyük egézől letűnik az utolsó felhő is, ismét az Abruzzos tüzesei fiai ók. Vig dalra gyujtanak hát, a fűge saltarello dallamára tánczra perdülnek a ház lakói a „Gesú Bambino” tiszteletére. És ha elfutják, ujra kezdik: szől a Canzonetta édesen és a pásztor csak fujja-fujja könyvbe-ladadt szemmel a régi drága Cazonnettát és egy világ sóhaja olvad abba a tiszta szívből fakadó, egyszerű nótába...

(A Mária Maggioré-n.)

Ünnepelt őltött az utca. Bejött a városba a falusi nép is. A város népe pedig már különben sem, de karácsonykor bizonyára gyalog nem jár. Ha eljő a szép karácsony, egy egész szép számú család beleszorul egy egylovas fogatba és gunyosan néz le a gyalogjárókra. És vígan kocog az egylovások beláthatatlan sora karácsony napján a Mária Maggioré felé. Az utcái élet szízaravarával, meglepő lármájával, érdekes-ségével nőttön-nő, minél közelebb jövőnk S. Mária Maggioré templomához. A ki csak

teheti, ide siet: mert a ki Rómában a karácsonyi ünnepnek alatt legalább egyszer S. Mária Maggioré-ban nem volt, annak római fogalmak szerint igazi karácsonya sem volt.

Mit akarnak a rómaiak Mária Maggioréban: presepét, jászolt látni. A gazdagabbak versenyre kelnek egymással, ki tud szebb jászolt, persepét felállítani. A „principi”-k palotáiban sokszor találkoznak termékek, melyeknek kizárólag csak az a rendeltetésük, hogy Bethlehemmé alakuljanak át.

E bethlehemek sokszor mesteri alkotások. A perspektíva és ügyes megvilágítás fogását felhasználva, természetihűen tudják elénk varázsolni a szentföld bibliai helyeit.

Öröm nézni ilyenkor a rómaiakat, a mint gyermeked szívvél tudják megmagyarázni egymásnak a szent eseményeket. A kicsikék tapsolnak, ujongnak, a mamák pedig ügyesen tudják felhasználni a kindkózi alkalmat, hogy gyermeküknek megadják a sokáig halogatott intést vagy dicsőretet. Mert a mit az a gyerek ott a jászolt előtt anyjának megígért, azt meg is szokta tartani a Gesú Bambino kedvéért.

(A Befána.)

Rómában a „Mikulás” és a karácsonyfa ajándékaival ismeretlen. Ezek helyett vizeszt, az Epiphania napja a római gyermekek vágyainak ne-továbbja. A mint egykor a 3 bölcse király a jó Jézusnak Epiphania napján sok ajándékot hozott, a római jó gyermek ugyane napon a Befánától kap ajándékot, mivel pedig az egyik király feke-e volt, azért a Befának is feketének kell lennie — legalább az apróság lokigája szerint.

E fekete arcu Befának különben az a jó tulajdonsága van, hogy sohasem mutatja magát személyesen, még a rossz gyermekeknek sem, hanem csak ajándékaiban.

Ha elérkezik a vizeszt ünnepének előnapja, a gyermeknek már nincs nyugta; félve pillant hol édes anyjára, hol nagyobb néjére nem tudna-e valamit kiolvasni azok szeméből, mert hát azok csodálatos módon

mindig meghallanak valamit a Befánától. De azok a szemek némák maradnak. El-múlt már a délután is, hazatértek már a templomból is, a hová a jászolhoz már megérkezett a 3 bölcse, jelezve ezzel, hogy a Befána is már a közeli városokban jár. Éj-jel pont 12 órakor érkezik Rómába. A gyermek sietve akasztja a kályha fölé a hosszú harisnyát, bebujik ágyába s a világért nem dagná ki fejét takarója alól, ha hallja, mint szól élesen a csöngő, mely jelzi, hogy már leszállt a kéményen át a harisnyáj a Befána. Még sokáig dobog a kis szív, álmom nem jön a szemre és ha igen, végtelen sorban harisnyák és csengők jár-ják a gyermek előtt a bosszorkány táncot.

Itt a reggel. Ez egyszer azonnal kiűn van a meleg ágyból a fizkő, a harisnya előtt. Az telve van; a tartalom még ismeretlen; először át kell olvasni azt a levelet, melyet a Befána tett a harisnya mellé, beleírva mindazt, a mi jót vagy rosszat a gyermekről csak tudott. A levél aláírásától függ azután a harisnya tartalma, ha *Befanone* az aláírás, vígan ugrálhat a gyermek, van ajándék bőviben, de ha *Befanuccio* van odaíra korommal: vége mindennek: a harisnya nyakig telve van hamuval.

Kemény lecke: hamu. Bünbánatot jelent; ott sirdogál tehát a rossz gyermek az egész vizeszt napján át a harisnya hamuja fölött, égre földre esküdözve, hogy megengeszteli a Befánát. De az az egész napon át hajlíthatatlan marad, csak estefelé mutatja, hogy elfogadja a feltételeket és átváltoztatja nevét Befaninora, s S. Eustachius piaczáról hamarjában holt valamit a megtérnek. Részt vehet ez most már a kedélyes vacsorán is mely a mi karácsony-, vagy Szilveszter-es-tének felel meg s melyen ünnepélyesen elköltik a Befána kedvencz ételét, a — *babot*.

A java csak most jó! Ki a piaczra!

Az egész város talpon van. A központ a honnan minden kiindul s a hova minden visszasiet, S. Eustachius tere a karácsonyi vásárpiazzal. A tér mesés fényben uszik.

Jobbra-balra sátorokat ütöttek fel, ezekben halomszámra hevernek a durván faragott játékszerek. A sátrak mellett és körött rögtönzött kertecskékben a narancsokkal és lampionokkal megrakott olajlámpák, babér-ágakról hosszú bádorgtrombiták, pipók turulyák lógnak le. Nehány lépcsőnyire egymástól földbevert póznákon, vassperenyőkben sísteregve csapja fel lángját az olaj, rémséges, bolondul ugráló árnyakat vetve a szomszéd Szapientza komor falaira. De az árnyaknál bolondabbul ugrálnak azok az emberek a sátorok között, a póznák körül kereplőt forgatva, tele tudóval sipolva. Még a szomszéd házak erkélyén is meg megszólal a bádóg kürt. S. Eustachius terének lakói és velük az örök város legnagyobb része ez éjjel álomra nem hajtják fejüket. Nagy csoportokba összeverődve és ütem szerint recsegettve a kürtöt, katonás lépésekben rendőrfedezet alatt végig járják az utcákat és csak a felkelő nap első sugarai tudják széjjelkergetni a zsvajgó népséget, ha már elrekedt a kürt és kifáradt a tudó.

A Leslie modelje.

A Gillian szerzőjétől.

Angolból fordította: AMICA.

(Folytatás.) (16.)

VI.

— Régóta lakik vele?

— Három év óta.

— Csak három év óta?

Ismét az a különös kifejezés jött a sir Jakab szemébe. Egy látszott mintha még többet akart volna mondani, a mit jobban megmondolva elhallgatott. Gyors tekintettel körül nézett a szobán.

Jöjjön és nézze meg a képeimet — mondá, karját nyujtva.

Zilla elfogadta. A nehéz bárszóny függőny fel volt emelve és ismét leesett utánuk, midőn Zilla az előcsarnokba lépett és ezáltal egész öntudatlanul egy új élet küszbét lépte át.

*) Részletek Hirschler József dr. felolvasásából.

Ez ellen felebbezésnek helye nincs s így az ígatást felett a marosvásárhelyi esküdtbírósg már februárban törvényt ül.

Vádoltak tagadták, hogy ígattak volna s Korodi Lajos ezt a képviselőházban is hangoztatta. Az azért jellemző, hogy a kir. ítéletlába többek között azzal indokolja a vád alá helyezést, hogy a cikkek egész tartalma, a magyar nemzet s minden ellen, a mi magyar, izzó gyűlöletet árul el s kílátásba helyezi, hogy a Magyarországon lakó németek a románokkal egyesülnek a magyar nemzet ellen s idevze a cikk több sorát, azzal végzi a kir. ítéletlába: Az összes cikkek tartalma minden részében ígatást foglal magában a magyar nemzet, annak minden intézménye ellen s minden nem magyar ajkút a magyar elleni gyűlöletre ígat.

Megzavart idyll.

A csoda orvos újabb ügye.

A bpesti büntető járásbírósg előtt valóssággal híresség Fazekas Dániel neve, aki mint orvos szerepel, szanatoriumot tart fenn s a kuruizálás mesterségét üzi nyagban, amiért már több ízben megbüntették. Kéves ember neve fordult meg annyit pörös aktákon rövid időn belül, mint az övé. Kezdtött a dolog, amidőn Fazekas Dániel vádlóport indított a felesége, született Lonyay Teréz ellen.

A különválás ideje alatt, a bírói döntés előtt, Fazekas fiatal házvezetőnő vett a maga lakosztályának gondozására. Az ifjú házvezetőnő, Juhos Mari csakhamar úgy beleéltte magát a házurnó szerepébe, hogy a váló feleségnek, aki egy házban lakott még Fazekassal, még a lélegzetét sem tűrte. Ez a két hölgy állandó porpatvart rögtönzött a közös fészekben; a szóváltások és csattanósabb jelenetek nem kevesebb mint tíz bűnpörnek szolgáltatottak anyagot, nem nagy öröme a büntető járásbírósgának, a melynek ez volt a nyári vakáció alatt a legfőbb munkája. Egyszerre azután beült a fordulat.

A férj és feleség kibékültek egymással Juhos Mari hivatala ezenel megrendült. m ez a derék hölgy nem tartozott éppen a patetikusan lemondók fajához s bosszút esküdött. Fazekas Dániel második nászéjszakáját ugyancsak brutális módon zavarta meg Juhos Mari. Hatodmagával berontott a feleség hálószobájába és úgy elverte segítőitársait az asszonyt, hogy az két héti szenvedett seibein.

Emiatt az eset miatt állott törvényt Juhos Mari, akit magánlakásért, súlyos testisértés és becsületsértés cizmen voltak felelősségre.

A tanúk kihallgatása véget a bíróság elnapolta a tárgyalást.

SZINHÁZ.

Tell Vilmos. Lanya érdeklődés nyilvánult a tegnap felelevenített Schiller-dráma iránt.

A színpadon sem valami nagy lelkesedéssel, tüzzel szavalták, játszták a svájci vadászok tirádás szólamait, küzködéseit a szabadságlenyomó zsarnok ellen. Főleg a gazdagszámú kisebb szereplők törpültek el nagyon és bukdácsoltak néha a szerepnem-tudás hinárijában. Szakács Andor (Tell Vilmos) és Tóvölgyi Margit játsztak csak erős igyekezettel és lógobó drámai erővel, mire az elismerő taps nem is maradt el. A többi szereplő — egynehány ritka kivétellel — messze elmaradt tőlük.

Primadonna fizetések. Ilyen című színházi hírünkre vonatkozólag a következő levelet vettük:

Abban az érdekes kimutatásban, melyet az „Ellenzék” szombati száma közölt a bpesti és vidéki primadonnák fizetéséről, a többek között szerepel Szojzer Ilonka is, mégpedig a legkisebb fizetéssel: évi 12.000 koronával.

Nem tudom olvasni-e ezt Megyeri direktor. de ha igen, bizonyírs erős szemrehányást tesz magának, hogy akkor, midőn tudtommal jelenleg havonként több mint 2600 koronát fizet énekesnőinek, nem igyekezett szerződteni Szojzer Ilonkát, kinek a kimutatás szerint havonként 1000 korona fizetése van.

Jakab, én nem ösmertem az atyámat. Ő egy angol volt — és — egy gazember. Én az atyámnak még a nevét sem tudom, sem azt, hogy van e jogom azt viselni. Ő egy házassági szertartás formán keresztül ment az anyámmal és ő szegény, azon hitben, hogy azon férfinak felesége, elhagyta érte a barátait, rokonait és a házját. De az a férfi hamar reá unt és nem állotta azt megmondani neki, értésére adni, hogy anyám nem volt törvényes felesége. Ő büszke asszony volt. Büszke nemzetségből származott és mi-helyt annak a férfinak a csalását megtudta, az ölébe vett engem, a ki akkor néhány hetes kis baba voltam és örökre elhagyta az atyámat.

— És azt hiszem, hogy visszament a saját nemzetségéhez?

A sir Jakab hangja reszketett a felindulástól, tekintetét a Zilla bal kezére függesztette, melyen egy különös formájú ezüstből összefont gyűrű fénylett.

A leány hidegen mosolygott.

— Nem, az én anyám sokkal büszkébb volt, minthogy azokhoz visszatérjen. Ő soha sem beszélt azokról az évekről. Én sokkal fiatalabb voltam, minthogy emlékezetemben maradt volna, hogy ő mit tett és azokat az éveket hol töltötte el. — Később, midőn én kilencz vagy tíz éves voltam, Londonba mentünk, a hol anyám mint varrónő talált foglalkozást. A meddig ő élt, együtt dolgoztunk. Nem sokára az ő halála után, a csinos arcom — és Zilla mosolygott — véletlenül, magára vonta egy művésznek a figyelmét, a ki modeljének alkalmazott. Benne és a feleségében jó barátokat találtam és velük laktam egész addig, mig aztán Allisonnéhoz mentem. Sir Jakab, ime én az egész történetet tudja Zilla felpillantott a Squire arcára és mosolygott. — Nem nagyon érdekes történet, ugye? tévé utánna.

Sir Jakab egy hosszú lélegzetet vett. Nagyon halvány volt és bozontos szemöldökei alatt szeméi lázasan égtek.

Szojzerrel a kolozsvári színház egy olyan művészi erőt nyert volna meg, a ki az énekes darabok sikerét biztosította volna s a színházi krunka nem jegyeznél fel napról-napra az üres házakat.

De hát már e szezonban bajos változtatni a meglevő helyzeten. Jövőre azonban, azt hiszem, hogy körültekintőbb lesz Megyeri s igyekezní fog olyan tagokat szerződtetni, kik érdeklődésel tudjanak keltetni s a közönséget meghódítsák ujra a színháznak.

Ilyen tag lenne Szojzer Ilonka is, ki ugy ének, mint jáékművészetével bizonyára hatalmas vonzereje lenne a színháznak.

De ezt, azt hiszem nem kell Megyerinek bizonyígtatnom, mert bizonyára jobban tudja, mint én.

S. A.

Darab változás. Kassai rekedsége miatt a mára hirdetett „Szevillai borbély etó-adását későbbre kellett halasztani, helyette Csiky Gergely színműve, az „Örök törvény“ kerül színrre.

A doktor ur-ból Molnár Ferencz bohózatából ma már főpróbát tartottak, „A doktor ur pnteki bemutatója itánt nagyérdelkődés nyilvánul. Kitiűnő szerepekhez jutottak a darabban: Megyeri igazgató, Papp, Mátrai, Dezséri, Kassey, T. Halmi Margit és Hegedűs Szerefin.

Gyermekelődás lesz vasárnap délután a színházban. Gárdonyi Géza betlehemes játéka, a „Karácsonyi álom“ fogják előadni a gyermek világnak.

II. Rákoczi Ferencz fogsága kerül színrre csütörtökön este.

Ujév napján délután. Szigeti énekes bohósága „A csókon szerzett völégény“ kerül színrre.

Lumpacziusz vagabondusz holnap előadása, tekintettel e Sylvester estére, kivételesen 6 órákor fog kezdődni.

Bartha Miklós sajtópere.

Kolozsvár, decz. 30.

Ma végre megtarthatta a kolozsvári kir. törvényszék Bartha Miklós hírlapíró által, halász Lajos, kros lapszerkesztő ellen indított per végítárgyalását.

Halász Lajos terhelt megjelent védője dr. Dési Géza nagyváradi ügyvéd társaságában. A tárgyalás 8 órákor kezdődött.

Elnök: Bodor László kir. táblabíró.

Bírák: dr. Hoffbauer János, dr. Issekutz Gyula.

Jegyző: Adolf Emil.

Ügyész dr. Dörgő Gábor alügyész.

Bartha Miklós személyesen jelent meg dr. Visontay Soma fővárosi ügyvéd és orsz. gyűlési képviselővel, mint bejelentett védőjele.

A tárgyalás megindult. Ennek elején dr. Dési Géza a terhelt nevében felszólalt.

Védő illetékességi kifogást emel, azaz, hogy ez ügy az esküdtbírósg elé tartozik, mert a sértett fél a törvényhozás tagja.

Elnök ráutal a táblának ez ügyben már hozott határozatára. A tábla ez ügyben a szakbírósg illetékességét állapította meg.

Elnök után dr. Visontai szólalt fel.

Téves nyomban jár a védő, mert az illetékességi kérdésben már a törvényszék és a tábla döntött. A bpt. életbeléptető törvény egy részét az ily eseteknek az esküdtbírósg elé utalja. Nevezetesen azokat, a melyek a közmegbizatásban eljáró egyéneket illetik.

A Bartha Miklós ellen használt sértések azonban nem olyanok, a melyek őt, mint képviselőt illetik. Ragaszkodik a hozott táblai határozathoz.

Dr. Dési Géza védő: Hangsúlyozza, hogy Bartha Miklós, mint közmegbizatásban eljáró, hivatalosan szereplő egyén volt a cikkekben érintve. Ezért az esküdtbírósg illetékes.

— Előtte sokkal érdekesebb, mint a hogy képzeli — mondá. Nézze!

Ekkor kezét a leány karjaiba öltötte. Közelebb vonta őt az asztalhoz és egy fókot kihuzva, kivett abból egy szép barna aszszonynak művészileg festett arcképét, az aszszonynak a fejéről egy vörös shawl esett a vállaira.

Sir Jakab ezt a képet tette a Zilla kezébe.

— Láttá valaha ezt az arcot? — kérde és aztán — oh! felesleges azt kérde-nem — tévé utánna különös elgútsággal a hangjában, amint Zilla megrettent és megletetésében líhegve kapta ki a kezéből a képet és kitágult szemekkel, kipirult arccal nézte azt.

— Oh, hol szerezte ezt? — kiáltá. Ez az én anyám arcképe csak, hogy fiatalabb és sokkal szebb, mint a milyennek én ismerem. És nézze — ezt az aranyos himzésű és rojtos, vörös shawlát. Oh, ez otthon a szekrényemben most is meg van!

Sir Jakab, hol szerezte ezt? És kifésztette ezt a képet?

— Ezt Romában egy híres olasz művész festette — válaszolá sir Jakab. Elfelejtettem a nevét. De emlékezem, hogy abban az időben ez egy tökéletes hasonlatosság volt.

— Azon időben? Tehát ön ismerte az én anyámat? — és Zilla nagy meglepetéssel és izgatottsággal bámult reá.

— Igen — ismertem.

— Sir Jakabnak az a nyugodtsága, melyet megtartani mind ez ideig kényszerítette magát, hirtelen eltűnt. Szenvédelően ragadta meg a Zilla két kezét.

— Gyermek, nem tudod kitalálni? — kiáltá. Te azt mondod, hogy ez az anyád képe — bizonyos vagy róla.

— Egészen bizonyos, oly bizonyos és Zilla egy szemben levő tükörre mutatott — melyben a saját arca verődött vissza —

Illetékességi panaszanak kér helyet adni. A törvényszék a panaszlott kifogásának nem ad helyet.

Dr. Dési Géza védő: a 284 § 9 pontja értelmében semmisségi panaszt jelent be s ezt hosszasan példákall illusztrálva, védbeszéd módjára indokolja.

Felemlíti a tegnapi Ellenzékben megjelent tárczát, a mely Bartha Miklós cikkeivel foglalkozik.

Miután Bartha Miklós nap-nap után ír cikket, s az egész közvéleményt irányítja, jogosult a kritika Bartha Miklós ellen. Kéri a bizonyításnak helyet adni.

Elnök: A törvényszék előtt már határozat tárgya volt e kérdés. Akkor kimondott, hogy eziránti kérésének eleget nem tesz. Azonkívül felvilágosítja a védőt a §-ok értelmére vonatkozó tévedéseiről.

Dr. Visontay Soma helyes példáját adta a védő feladata gondos betöltésének.

Ámde felmerül a kérdés, mi a közérdek: az-e, ha a védő beismerése szerint is Bartha Miklós fényes pályáját durva módon bepiszkolja, hozzá keni e kapcza-betyár jelzőt? Ha ezt a tündöklő pályát durván sérti?

Itt a vádolt cikkéket kell vizsgálni, abból kell kevetkeztetni, elfogadható-e ez bíráló cikkek? Megállapított az, hogy nem akart-e ez egyebet, mint bírálatát a Bartha Miklós publicisztikai működésének?

Ugy szokták-e nívóra emelni az ország publicistáit, összehasonlítani Kossuthal? ha azt írjuk, hogy örökké piszkosok maradnak azok a foltok, a melyek ujjai után támadnak?

Ez-e az a tisztelet, a melylyel az ellenfél iránt is tartozunk a nemzet szolgálatában?

A közérdektől való szolgálatot messze menő úr választja el, ettől a cikelytől.

O azt mondja, ha bele illeszthetők e tárgyalás keretébe, tessék azt a cikkéket Barthának elővenni és mérlegelni. Bartha Miklós az inkriminált cikket megelőzőleg a a családi szentély védelmére írt a M—g-ban vezér cikket.

Bartha Miklós: daczára annak, hogy a védő kimerítette a tárgyat, felszólal azért, hogy tisztázzon egy kérdést.

Ugy hiszi, hogy a védő tisztában van azzal, hogy ő egy újabb sértéssel tetézi a dolgot.

Felemlíti, hogy Sümegi Vilmost kérte a vádolt, hogy igyekezzék Bartha Miklóst a per elejtésére bírni. A vádolt kijelentette e levélben, hogy ő minden pontját vissza vonja mint alaptalant, és nyilvánosan a M—gban s a saját lapjában bocsánatot kér.

Ezenkívül Barabás Béla képviselőt is hasonló levéllel kereste meg és az ő közbenjárását is kérte.

Ez is azt mutatja, hogy a sértő bizonyítani nem tud.

Azonban időt akar nyerni a védő, hogy a büntetés elől pár hónapig elhuzza a dolgot.

Dr. Dési Géza védő: azt mondja, hogy Bartha Miklós nem mint magánember, hanem mint a közélet képviselője fog tollat.

Elnök figyelmezteti, hogy csak a bizonyítás kérdéseire tartozó dolgokat hozza fel a védő.

Törvényszék ezután határozathozatalra visszavonul.

Bírósg a bizonyítási eljárásnak nem ad helyet.

Ezután felolvastatnak az iratok.

Elnök a vádoltához: Mentségére kíván-e valamit felhozni?

Vádolt: nem kíván semmit.

Felolvastatnak az iratok.

Halász Lajos erkölcsi bizonyítványa nemleges. Vagyonja nincs.

Párviadal vétsége miatt 14 napra elítéltetett.

Az iratok felolvasása ttán Visontai Soma terjeszti elő vádbeszédét.

Kérdi: Kell-e neki hangsúlyozni, hogy kicsoda Bartha Miklós?

Kell-e neki tündöklőbb színeket hasz-

mint arról, hogy az az arc, melyet a tükörben látok az enyém. Sokkal jobban emlékezem rá, minthogy a legcsekélyebb kétségem lehetne.

De különben is nézzem a köztünk levő hasonlatosságra. Igaz, hogy én nem vagyok olyan szép, mint ez az arckép. De azért senki sem tudná az egyikről a másikra nézni és kételkedni, hogy ő az anyám és én a leánya vagyok — tévé utánna büszkén. Igen ez az anyám arcképe.

— A te anyád és az én feleségem — mondá lassan sir Jakab.

Zilla erősen megrettent. Az első pillanatban nem értette meg, hogy azok a szavak, mit jelentettek. Sir Jakab azt mondta „A feleségem“! — Ez lehetetlennek látszott.

— Az ön felesége! — kiáltá. Lehetetlen!

— És még is szent igaz. Ő az én feleségem volt és Zilla, én a te atyád vagyok, mondá sir Jakab mélyen megalázott hangon, mely édes ellentétet képezett a rendes nyers hangjaitól.

Nem nézett a leányra, midőn beszélt. Az igazat megvallva, nem tudott annak az egyenes, szilárd megvető tekintetével találkozní.

Lesütötte a szemét, a keze reszketett. Egész hirtelen elgyengülni és megöregedni látszott, amint bágyadtan támaszkodott az asztalhoz.

— Gyermek — folytatá — én nem tudom menteni magamat a tökéletes igazad volt, midőn az előbb gazembernek neveztél, mert anyáddal való viselkedésem menthetetlen, de még sem voltam éppen olyan gazember, a milyennek te és ő gondolt. Hazaságunk teljesen törvényes volt. Anyád valóssággal a feleségem volt.

(Folyt. következik.)

nálni, főleg e városban, melynek közléte a Bartha működésével össze van forrva?

Ő soha se törekedett földi javakra, az élet kincses bányáinak kiaknázására. Egyetlen kincset: a becsületet és a közbecsület tartotta meg. Ennek rontott neki a vádolt.

Ő elhiszi, hogy a vádolttnak a lakolás rossz esik. Megmozdul a bánat. Megnyilatkozik a beismerés. A szív hurja meg-rezdül.

Ő nem itéli el oly ridegen, mint sértett a terhelt megrendülését.

Ha e cikkek támadásait vizsgáljuk, kérdjük: lehet-e ezért a lakolást a törvény keretén kívül elérni?

Ő maga is a publicisztikát szolgálja. A kik e pályán utórköz s hosszú, küzdélemteljes életet folytatnak, azoknak a mestereknek megtisztelésében áll e pálya helyes betöltése, nem pedig abban, hogy ezeket legdrágább kincsétől, becsületétől megfosztani igyekezzünk.

Védő társa egy cikket említett föl, a mi Bartha Miklóst Kossuthal hozza párhuzamba. A másik pillanatban már azt akarta bizonyítani, hogy Bartha Miklós csirkefogó, gyáva, kapcza betyár, a kinek kipusztítása közérdek.

Nem bosszuvágy hozott minket ide. Az az érzet vezetett, hogy a törvényes elégtételt megszerezzük.

Vádiratának főbb pontjaira utal ezután. Rámutat a becsületsértő és rágalmazó tételekre.

A cikk egész tartalma súlyosan sérti Bartha Miklós integritását, becsületét.

Felolvassa a súlyosabb tételeket.

Nem folytatom tovább, ugymond, hisz olvasás közben is érezni kell, mennyire súlyosan érinti e cikk egy tisztességes ember becsületét.

Vannak a közpályán konfliktusok. Ezek kiegyenlítése miatt kénytelen a polgár a törvényes forum elé lépni.

E tekintetben nem támaszthat senki kétséget, hogy Bartha Miklósnak mindig volt, van és lesz becsülete. A ki ehhez nyúl, arra nézve kihívjuk az igazságszolgáltatás egész súlyát.

Ezért jöttünk ide. Bartha Miklós becsületének sepletlensége érdekében s nem bosszu érzetből.

Reflektál a terhelt ama közbeszólására, hogy csak annak van igaza, kinek megengedik a bizonyítást?

Hát a vádhatározat során ki akadályozta meg, hogy ő bizonyítson?

Ez a pór a maga természetes utján fejlődött így ki, a mint kifejldött. A védelem annak idején nem élt a bizonyítással, mert nem élhetett. Az igazságnak teljes ereje szerint kér ítéletet.

Elnök Halászhoz: Önt a vádló kéri elmarasztalni becsületsértés és rágalmazás vétségében. Kíván-e védelmére valamit felhozni?

Vádolt védőjének engedi át a szót.

Dési Géza védő beszélt ezután.

Mit akart vádolt bizonyítani? Félelemnek nem nevezhető, ha valaki felajánlja a saját szavait és szívét.

Az utórköz tiszteletére nézve megemlíti, hogy midőn vesztély származik az utórköz cikkeiből, akkor azt nem lehet tisztelni.

Ismétli, hogy Bartha Miklós a szellemi erőt, a géniust, tekintve, Magyarországnak egyik legeslegnagyobb publicistája. Stílusra ragyogó. Ha nem ilyen lenne, ki tördőne vele? Egész nemzedéket nevelt a publicisztika terén. Ez a nevelési rendszer veszedelmes azonban és kárhözozó.

Ezután az inkriminált cikket tételeit szépitgeti, csavargatja és magyarázza. Rámutat más lapok ama cikkeire, a melyek Bartha Miklóst sértették, ez inkriminált cikket megelőzőleg.

Azt, hogy Bartha Miklós csirkefogó, a védelem bizonyítani nem akarja. Elmondja ezután azt, hogy Halász Lajos kétszer akart bocsánatot kérni a sértettől. Ridegen elutasította. Elutasította Barabás Béla közbenjárását is.

Erkölcsei elégtételnek veszik, hogy ők bizonyítani tudtak volna, de nem voltak kegyesek megengedni.

Ismét visszatér az inkriminált cikkre. Felemlíti, hogy Bartha Ágai Adolfot megtámadta. Ágai is utórköz hírlapíró volt. Utal a Timon Ákosra vonatkozó cikkelyre.

Elmondja, hogy a huza-vona és félelemre tartozó vád nem igaz. A vádolt számít az igazságos bírói ítéletre. Kegyelemről nem fog folyamodni. Mert a cikk nem volt öntudatosan igazságtalan.

Ha Bartha Miklósnek joga volt Wekerlét megtámadni, miért nem volt joga Halásznak megtámadni Bartha Miklóst.

A vádiratban már kérte a vádolt állítása bizonyítását.

Nem engedtetett meg. Pedig a mai perrendtartás nem ismer formalitásokat csak lényegyet. Hivatkozik Tóth Béla és Benedek Elek perére.

Visszatérve a cikk sérelmes pontjára. Az I-el jelölt részt visszavonja, kárhoztatja.

A II. pontban becsületsértés, azért nincs, mert megelőzőleg más lapok is fel-említették.

A III. pontra nézve kijelenti, hogy az a II-nak folytatása és így lényegben ugyanaz.

Az a kifejezés, hogy gyávanak születt, polgárembernél sértést nem képes, csak katonatisztnál.

„A piszkos ujjak nyomán“ kifejezésre azt mondja, hogy Bartha Miklós is hasonló kifejezést használt.

Ismét azon lovagol a védő, hogy miután a bizonyítást megengedve nincs, védenecze a rövidebbet huzza.

A büntetés kiszabásánál kéri tekintetbe venni, hogy védenecze felháborodásában írta. Vádolt jóhiszeműleg cselekedett.

Kéri a kedvezményeket az ítéletnél biztosítani védenecze részére.

Dr. Visontai Soma védő: Rámutat arra az aranyhídra, a melyre a panaszos, a védő állítása szerint, rálépni nem akart.

A törvényszék azért tagadta meg a bizonyítást, mert okot erre nem látott.

Ám a bizonyítást a védbeszéd rendjén azért mégis megtörtént.

Önként kijelentette a vádolt, hogy egyes tételeket bizonyítani nem kíván.

A vádolt nem kísértette meg annak a bizonyítását, hogy ama cikkek ellen, a melyekről Bartha Miklós tudomást vett pert nem indított. Hiszen Temesvárt és Budapesten folyamatban vannak a Bartha Miklós által egyes lapok ellen megindított sajtóperek.

Vádolt közbeszól: a tanuk?

Védő: a tanukat a vizsgálat során fellet volt kihallgatni. Erre indítványt kellett volna tenni. Ez nem történt meg. Ne tessék e pört homályba burkolni, mikor minden rész megvan világítva.

A védő jogi érveléseire nézve különösképpen találja, hogy mind az, a mi meg van írva az inkriminált cikkekben az, a védelem szerint nem is sértő.

Igenis, ebben súlyos sértések vannak. Igaza van, lehetett volna ezt társadalmilag is elintézni. De miből áll a bocsánatkérésrel való jóvá tétel?

Ennél fogva elítéli **8 havi fogháza**ra, **800** korona fő- és **200** korona mellékbüntetésre.

E büntetések a lap biztosítékából fedezendő. Esetleg további 50 napig tartó fogházbüntetéssel leülhet.

A jogerőssé vált ítélet a vádlott költségén a Kolozsvári „Friss Ujság” című lapban, előkelő helyen, közbe- teendő.

Tartozik a vádlott 1200 korona perköltséget fizetni, 200 koronát a kins- tárnak, 1000 koronát a védőnek, s a panaszosnak.

Az indokolás részletesen rámutat az inkriminált közleményben foglalt kifejezések súlyos rágalmazást és becstelenséget tartalmazó voltára. Idézi tételenként e pasz- szusokat.

Enyhítő körülményt e bűnös cselek- mény elkövetése körül nem talált a kir. tör- vénszék, azonban súlyosbító körülmények indokolták a minősítést.

Mindezekre a büntetés kimérésénél tekintettel kellett lenni.

Visontai Soma az ítéletben megnyugszik.

Dr. Dézsy Géza védő fentartja 2 rend- beli semmisségi panaszát.

Azonkívül fellebbezést jelent be. Sze- rinte a vád tárgya nem állapítja meg a bűncselekmény tényálladékat. Ezt hosszasan indokolja.

Fellebbez a költségek miatt, kifogá- solja azt a tételt is, a mely az ügyvédi költsé- gekre vonatkozik. Fellebbez az ovadékra vonatkozó határozat ellen. Tekintettel arra, hogy a kir. törvénszék székhelyétől távol lakik, a fellebbezés beadására 8 napi határ- időt kér.

Elnök megadja. Ezzel a tárgyalás vé- get ért.

A tárgyalási terem egészen megtelt hallgatósággal. Jobbára bírósági férfiak, ügyvédek, hírlapírók, hivatalnokok foglaltak a tárgyalási terem hallgatóság számára ki- jelölt részében helyet.

Olvasóinkhoz!

++++

24-ik

évfolyamába lép az

„ELLENZÉK”
az új évvel.

E szép időt, hogy megértük, kö- szönhetjük *első sorban* azon programnak, a melyben szent fogadást tettünk, hogy

Magyarország függetlenségeért

soha meg nem szűnünk munkálni, és *másod sorban* olvasóink erkölcsi és anyagi támogatásának, a melyekkel immár *huszonhárom esztendő* óta szí- vesek voltak megajándékozni.

Most, a *huszonnegyedik* év küszöbén is csak arra kérjük olvasóinkat, segítsenek meg a jövőben is, hogy

Magyarország függetlenségeért

továbbra is azokkal a nemes fegyve- rekkél küzdhessünk, a melyeket a haza iránti szent kötelesség és igaz meg- győződés irányított mindig.

Nagyhangu ígéretek nem tesztünk. Elég, ha egyszerűen utalunk arra, hogy lapunkat *megnagyobbítottuk* és minden rovatát igyekszünk *változtatossá tenni*.

Az előfizetési feltételek
== maradnak a régiék:

Egész évre . . . . . **32 K.**

Félévre . . . . . **16 K.**

Negyed évre . . . . . **8 K.**

Egy óra . . . . . **3 K.**

Előfizetni lehet **bármely naptól kezdve.**

MIRJÁM TITKA.

— **Uj regény.** —

Már e héten befejezzük *Leslie modellje* című angol regényünk köz- lését . . .

Ennek befejezte után egy nagy- érdeklő angol regény közlését kezd- jük meg, mely érdekfeszítő meséjénél, mozgalmas cselekvényénél fogva méltán tarthat számot olvasó közönsé- gnek érdeklődésére . . .

Czime:

MIRJÁM TITKA

Fordította:

AMICA. (Özv. Sári Lászlóné.)

A vaskos regényben váltakozó fe- jezetek élénk, hű és találó képét nyújtják az angol társadalmi életnek; alakjai egytől-egyig az életből merit- vék s a mint belesodrónak a cselek-

vény forgatagába, nem vesztek el lábuk alul a földi talajt; hűen, gon- dosan jellemzett alakok mindvégig, kiket a nagy realizmus daczára győ- nyörtlen állít be az író gazdag kép- zeletének színektől ragyogó vilá- gába . . .

A nagyterjedelmű regényt:

MIRJÁM TITKÁT,

— melynek közlését újév után kezd- jük meg — melegen ajánljuk olvasó közönségünk figyelmébe!

MINDENFÉLE.

— decz. 30.

— **Időjárás.** Az enyehe idő még min- dig tart. Nagyvárad + 4, Kolozsvár + 1, Tordán + 2, Brassóban, Zernesten + 5 a hő- mérsék. Az ültetvezetőség mai jelentésében különben csak két — látható. Seps-Szt.- Györgyön — 2 és Dicső-Szt.-Mártonban — 1 fok a hideg. Az időjárás leg többhety boros és csendes.

— **Bartók Lajos nagybeteg.** Bar- tók Lajosról, a Petőfi-Társaság alelnökéről, már egy héttel ezelőtt jelentettük, hogy su- lyos természetű gyomorbajából származott vesebántalmak miatt bevitték a Vöröskereszt- Egylet Erzsébetkórházába. A beteg költő ál- lapota a mult héten nem javult, sőt vese- bántalma egyre súlyosodott az utóbbi na- pokban veszedelmes ureniás görcsök léptek fel, aminek következtében állapota válságosra fordult. A nagybeteg költő rendkívül sokat szenved. A súlyos betegség következtében eszmélete el-elhagyja s csak néha tér magá- hoz. Orvosai katasztrófától tartanak.

— **Üzleti órák új osztása.** A ko- lozsvári takarékpénztárás hitelbank részvény- társaság igazgatósága ez uton is tudomásra kívánja hozni ügyfeleinek azt, hogy pénztár- rai 1903. január első napjától kezdve délelőtt 9-től fél 1-ig délután 3-tól fél 5 óráig: a *ké- zi zálogostály* pedig mint eddig reggel 8—12; délután 3—5 óráig áll az ügyfelek rendelkezé- sére.

— **Hymen hírek.** Koleszár Sándor, kolozsvári kiváló ügyvéd és neje bájos leá- nyának *Koleszár Krisztina* kisasszonyának szombaton esküdtő örök hűséget dr. *Kálmán János* dési tanár. Az esküvő szűk családi körben folyt le. Tanuk voltak: Koleszár Lajos igazgató, a menyasszony nagybátyja és Böhm Mihály.

Dr. Benedek Miklós ügyvédjelölt folyó hó 28-án eljegyezte *Vécsai Mariskát*, Vécsai Sámuel derék polgártársunk szép leányát.

Özv. Jeney Viktor né leányával ma d. e. tartotta esküvőjét Mál Ottó tűzér száza- dos. Tanuk voltak: Almay Salamon honvéd- százados s dr. Jeney Aladár alügyész.

— **Istentiszteletek.** Az év utolsó napján d. u. 3 órakor a helyi. református tem- plomokban tartandó háláadó istentiszteletek:

1.) Farkas utcai templomban: dr. Bartók György erdélyi reform. püspök.

2.) Magyar utcai templomban: I. Irsay József rendes lelkész.

3. Ferencz József uii templomban: Molnár Lőrincz rendes lelkész.

— **Tisztelgés a püspöknél.** A ko- lozsvári református egyházközösség presbyte- riuma a szilveszteri istentisztelet után Ince Gerő táblai bíró, egyházi főgondnok vezetése alatt tisztelegni fog dr. Bartók György fő- pásztornál.

— **A Jég.** Illetékes helyről jelentik, hogy a jég torlódás változatlan. A Dunát magasra dagasztva tartja. Darányi földmive- lési miniszter elhatározta, hogy a Gerjen— mohácsi Dunaszakas jégviszonyait és a torlódást tanulmányoztatja és a szükséghez ké- pest a robbantásokat elrendeli. A Visegrádi kincstári vezetőséget valamint a katonai utászapat kirendelt tagjait felhívta, hogy a helyszínére sűrűszen utazzanak el. A minisz- teri kiküldöttek már a helyszínén végzik munkálataikat.

— **A megfagyott vasúti ör árvái- nak.** A kolozsvári állomáson kevés meg- szakítással a dermesztő hidegben 48 órán át szolgálatot tett s a fagy következtében kiszivárgott pályáról 4 árvájának javára két jószívű nőttestvértől 10 koronát kaptunk. Az özvegynek átszolgáltattuk.

— **Uj királyi közjegyzőség.** A m. kir. belügyminiszter az *erzsébetvárosi* kir. törvénszék kerületébe tartozó erzsébetvá- rosi kir. járásbíróság területére külön kir. közjegyzőséget rendszeresített. E rendse- resített folytán a megyesi kir. közjegyző- ség területköre a megyesi és szent-ágotai kir. járásbíróságok területére szorítkozik.

— **Megei tisztviselők nemzeti jel- vénye.** Maros-Torda vármegye közönsége átiratban értesítette a társörvényhatóság- kat, hogy a megyei tisztviselőknek nemzeti jelvényvel való ellátása érdekében országos megalmat indítanak és ez ügyben a törvény- hozáshoz is tesznek javaslatot. A jelvény az ország címeréből és nemzeti szalagból állana, amelyet a tisztviselő minden hivatalos ak- tusnál, kiküldetésnél köteles volna használni.

— **300.000 frank egy képtért.** Schvab, az acébkirály, a ki nem nézi a pénzt, ha valamire ráveti magát, Rembrandtnak hí- res Trom tengernagyát 300.000 frankért meg- vette s átszállíttatta Amerikába. A fára fes- tett kisebb méretű kép 1832-ben Párisban 17.000 frankért kelt el, ára tehát hetven év alatt heghuszorosodott.

— **Marosvásárhelyi ügyvéd vizs- gáló bizottság.** Az igazságügy miniszter a Marosvásárhelyi működő ügyvédvizsgáló bi- zottság elnökévé Kosztka Géza marosvásár- helyi előtáblai tanácselnököt, helyettes el- nökévé Dobai Albert ottani táblai bírót, tag- jaivá pedig Avedik Simon kir. ítélő táblai bírót, Földi Sándor kir. törvénszéki elnököt, Csiki László kir. főügyési helyetést, Hatfa-

ludi István kir. ítélőtáblai bírót, dr. Illyés Lőrincz kir. ítélőtáblai bírót, Jakab Rudolf kir. ítélőtáblai bírót, Nagy Elek kir. ítélőtáb- lai bírót, dr. Posoni Gábor kir. ítélőtáblai bi- rőt, dr. Schusztar Rudolf kir. ítélőtáblai el- nökü titkárt és Szabó Dénes kir. ítélőtáblai bírót nevezte ki.

— **A kehely-járványterjesztő.** Ko- penhágából jelentik, hogy a dán orvos-egye- sület elnökei és az összes főbb egészségügyi hivatalnokok vasárnap este közös nyilatko- zatot adnak ki, a melyben az urvacsorájánál használt *kehelyt járványterjesztőnek nyilvání- tják* és az eddig használt kehely helyett a Möllés Tivadar-féle helyet ajánl- ják, a melynek alakja éppen olyan, mint a rendes oltári kehelyeké, de felső szélén apró ivórekeszek vannak, a melyek egyszerű szer- kezet segítségével egymás után megtelnek.

— **Egyszerre születtek, egyszerre haltak meg.** A baranyamegyei Tékes köz- ségben egy földműves házaspárt temettek karácsony első napján igazán óriási részvét mellett. Közel ezer ember vett részt a te- metési szertartásnál, mely rendkívüli érde- klődést az az érdekes körülmény keltette az elhunyt házaspár iránt, hogy az elhunytak, névszerint Kiss Antal és neje Ragoncsa Anna 1841. év karácsony éjjelén ugyanab- ban az órában születtek Tékes községben, másnap, karácsony első napján együtt ke- reszteltettek. Mikor már együvé szánták őket szülőik, 1864-ben házasságra is léptek egy- mással és most rövid betegség után, folyó hó 23-án egy órában hunytak el és kará- csony első napján közös sírba temették el őket.

— **Nem szabad inni.** Allah hivei, úgy látszik nem nagyon respektálják a Ko- ránnak ama parancsolatait, melyek a muzul- mánokat tiltják az alkohol élvezetétől. Konstantinápolyban az utóbbi időben a nyil- vános helyiségekben úgy folyt a szesz, mint akár Oroszországban. A jó muzulmánok nem törődve a koránál, azt tartották, hogy a jó szesz minden irott malasztnál többet ér. Nem így vélekedik azonban a szultán, aki most szigorú rendelettel akarja eltüntetni alattvaldóit az alkoholtól. A napokban ugyanis irádé je- lent meg, mely szigorúan tiltja a muzulmá- noknak, hogy nyilvános helyeken ezután al- kohol tartalmu italit igyanak. Akit rajta ér- nek az alkoholvíváson, előbb felszólítják, hogy hagyja abba, ha ez sem használ, kitéssé- kek a helyiségből ha erre sem enged a hívó lélek, szigorú büntetést akasztanak a nyakába.

— **A belga játékbankok eltör- lése.** A belga hivatalos lap, mint Brüsszel- ből jelentik, közölte a játékbankok eltörle- séről szóló törvényt, amelyet Lipót király már szentesített is. A törvény, amely január elsején lép életbe, nyolcz naptól hat hóna- pig terjedhető fogházbüntetést és szá- — ötezer frank pénzbírságot ró ki a hazárdjá- tékosokra, sőt azokra is, akik hazárdjátékra csábítanak valakit. A büntetést visszaesés esetén megkétszerezik, valamint akkor is, ha kiskorúakat csábítanak hazárdjátékra. Egy külön törvény hétmillió frankot bocsát a kormány rendelkezésére, hogy segítse Osz- tendé és Spaai városokat, amelyeket pénz- ügyi tekintetben igen érzékenyen sújt a já- tékbankok megszüntetése. Osztendé ebből az összegből ötmilliót, Spaai kétfmilliót kap.

— **Rémes álom.** Egy német orvosi hetilapban olvassuk: Münchenben fiatal jegye- sár holdfény mellett ábrándozott a kertben. A menyasszony rövid időre elhagyta a völgyényt, aki a kertek egy padján elszunyadt. Rémes álmoképek győrtörtek. Azt álmodta, hogy halálra ítélték . . . látta a papot, aki fészülettel kezé- ben kísérte az utolsó útra . . . a haragok zúgtak és ő odaért a guillotine elé és . . . Ebben a pillanatban érkezett vissza a menyasszony lát- ván, hogy völgyénye alszik. gyöngöden az ifju nyakszírtjére tette kezét. Ekkor hirtelen szív- szélhűdés véget vetett a szerencsétlen ifju életé- nek . . . Így mondja el a dolgot az orvosi heti- lap az élénk képzelődés hatásának jellemzésül.

A külön az egészben az, hogy az orvosi heti- lapnak ki mondta el a rémes álmod, mert hi- szen a ki álmodta: azt álmodban ölte meg szív- szélhűdés, illetve az elképzett guillotine?

— **Bolthelyiségek kiadó** a monos- tori utca 34 szám alatti lakás. Értekezhetni ugyanott.

— **Kalmár Pál** férfinaszabó, kinek üzlete a Jókai-utczában van, a legújabb divat szerint készít férfi ruhákat a legelsőidőbb árak mellett. Felhívjuk olvasóink figyelmét e derék iparosunkra.

Mulatságok.

A Mezőbádon építendő róm. kath. templom javára rendezett táncmulatság f. hó 27-én tartott meg. A rendkívül nagy- szán u és előkelő közönségnek kellemes élvezet- tel nyújtott a műsor minden egyes pont- ja, az estélyt Walter Margit és Weber Ter- cesi nyitották meg Erkely Ferencz „Bánk- bán” nyitányával, a darabhoz méltó művé- sziséggel adva elő zongorán. A műsor má- sodik pontját mindenki a legnagyobb kívánc- sisággal várta. Orbán Margit multkori sze- replése és sikere után nagy reményei voltak a közönségnek a „Férjhez menjek-e?” cz. monolog előadásához. Orbán Margit a vára- kozásnak meg is felelt, s művészi előadá- sával, alakításával nem egyszer percekig tartó viharos tapsra ragadtatta a közönséget. Egerházi Balázs és Szabó István hegedű já- téka, valamint Orbán Balázsnak „A nyul” cz. érdekes felolvasása — mint lesz szerel- mes a magyar gentry az oláh leányba — ugy szintén Orbán Margit zongorajátéka bár- mely városi közönség igényeit kielégítette volna. Gubádi Sarolta népdalokat énekelt, miket a hallgatóság kíváncságra többször megismételni kellett. Ládai Lóránd sike- rülten szavalt „Simon Judit”-ot s nem ma- radt a többi mögött Kondray Rózsa zongorajátéka sem. A hallgatóság a szereplőket tapsokkal jutalmazta, a rendezőség pedig ez uton is köszönetét fejezi, ki közreműködé- sükért. A műsor után táncz következett, mely reggel 6 óráig tartott.

— **Tánczestély.** A kolozsvári izr. nőegylet január második felében hangversenynyel egybekötött tánczestélyt rendez, melyre már folynak az előkészületek.

Gyászrovat.

Sulyos csapás érte Felszeghy Sándort anyakönyvfelügyelőt. Hón szeretett neje *léczfalvi Gyárfás Gizella* hosszas szenvedés után Bpestben meghalt. A megrendítő haláleset mely gyászba borította a köztisztviselőben álló Felszeghy család. Az elhunyt urasszony egyike volt azon kiváló magyar nőknek a kik szeretetreméltóságukkal, műveltségükkel és aranyos kedélyükkel csak melegséget, vidámságot tudnak árasztani a maguk kö- rében és tiszteltben részesülnek. A férj, a család, ismerősök és jóbarátok metört szívvel állják körül a ravatalt, a melyen a drága halott nyugszik. A fájdalmat enyhítse az a tudat, hogy igen sokan osztoznak a részvé- telben s a veszteség felett érzett fájdalmat igen sokan hozzázárják keblükben.

A család részéről kiadott gyászjelentés a következőkben tudatja a szomorú hirt:

Domáldi és szászfalusi Felszeghy Sándor a legmélyebb fájdalommal tudatja, hogy sze- retett felesége domáldi és szászfalusi *Felszeghy Sándorné* született léczfalvi Gyárfás Gizella életének 44-ik, boldog házasságának 19-ik évében, hosszas szenvedés után, folyó hó 28-án jobblétre szenderült. Nagy fájdalmában, igaz részvéttel és őszinte gyászszal osztoznak, a néhaiak: unokaöccse Zilahi Sebess Andor, apósa: Felszeghy Sámuel és felesége maros- kopáldi Fosztó Cecília; soganai: Felszeghy Dezső, felesége zeykfalvi Zeyk Janka és leányuk Jolán, Felszeghy Ferencz, felesége Ippi Bydeskuty Berta és fiok András, valamint a nevezett családoknál számos tagja, rokona, barátja és jó ismerőse, kik az elhunytban az igaz hitvest, a szerető rokont a hűséges ba- rátot, a nemes honleányt, a minden széprét és nemesért érző és munkáló derék nőt ismer- tek becsülték és szerették. A drága halottnak hült tetemei folyó évi deczember hó 30-án d. e. 11 órakor a Vöröskereszt Erzsébet kór- ház kápolnájából (Győri-ut 15) az ev. ref. anyaszentegyház szertartása szerint fognak örök nyugalomra tétetni a farkasréti sírkert- ben. Béke legyen porain és áldás emlékeztén! Budapest, 1902. deczember hó 28-án.

Bragomirfalvi id. *Barla József* földbir- tokos és 1848—49-beli honvéd vadászörzmaster Tordán meghalt.

Jóteknység.

<

Köszönet nyilvánítás.

A folyó évi deczember hó 16-án tartott „karácsonyvet ünnepi játék” előadása alkal- mával felülfizettek:

N. N. ruhaszövevre 17 k. Barcsay Do- mokosné 10 k. S. N. 10 k. gr. Kornis Berta 5 k. Megyeri Dezsőné 6 k. gr. Kornis Vik- tor 5. N. N. 4 k. dr. Szamosi János 4 kor. Hochbaum László 4 k. Bíró Béla 2 k. dr. Erdélyi Károly 2 k. N. N. 2 k. E. bácsi 2. Kain Hugóné 3 k. Imecs f. Jákó (Gyfehér- vár) 2 k. Fekete Ferencz (Somkerék 2 kor. Csomai N. 2 k. Zsilinszky Antalné 1 kor. Összesen 83 kor. azaz nyolczvanhárom ko- rona.

Ruhadarabokat küldöttek a szegény gyermekek között leendő kiosztás végett.

Megyeri Dezsőné, Somogyi Istvánné, Krizbai Jánosné és Bíró Istvánné urnók, ál- dozatokképes nemes szívű adományaikért fogadják a szegény gyermekek nevében is a bizottság hálás köszönetét.

Megyeri Dezső színigazgató ur pedig az előadás megtartásához kiszolgáltatni enge- dett szükségessé kellékekért, és az ügy iránt tanusított meleg érdeklődésért mindannyiunk nagyrabecsülését és szeretetét, mindazoknak pedig, kik az előadást kedves közreműködé- sük és megjelenésükkel felelhetetlenül tet- tek, élni fog emléktük szívünkben örökre.

A rendezőség megbízásából

Zalányi Ida.

LEGUJABB.

Az „Ellenzék” táviratai, telefonszólításai és sürgönglevelei.

A kétéfjü sas — Boszniában.

Budapest, decz. 30.

A megszállott tartományok köz- jogi helyzete még mindig elintézetlen, daczára ennek az egész közigazgatás magán viseli az osztrák jelleget. A szá- rajevói kormányzósági palotán nagy kétéfjü sas hirdeti az osztrák uralmat, egy fővárosi kereskedő azonban, ki most lent járt Sarajevóban arra figyel- meztette, hogy a kormányzósági palo- tán alkalmazott cizmermennyre bántó Magyarországi közigjoi belyezetére. A kétéfjü sast ugyanis a korona tartomá- nyok veszik körül, elől Magyarország, utánna Erdély, azután Galiczia stb.

Megfagyott asszony.

Budapest, decz. 30.

E hó 20-án reggel Nagy-Bocsáról (Má- ramosmegye) egy zsák liszttel Terebes- Fehérpatak felé indult egy Andruszak Peresza nevű ruthén asszony. Utközben elfáradva, meg akart pihenni s leült az ut szélére. Dél felé a 25 fokos hidegben megfagyva találták az öreg asszonyt.

A Duna.

Budapest, decz. 30.

Paksról írják a Magyar Távirati Irodának, hogy a Duna vizállása Paksnál 606, Gerjennél a 680 czehti- métert is meghaladja. Ha a jégtorlasz még pár napig áll és az felülről olvadás következtében nagyobb víz találma jönni, ugy a legnagyobb veszélytől lehet tar- tani. A paks-fada-bogyiszló ármentesítő társulat állandóan minden gátórháznál 40 munkást tart készenlétben. A töl- téseken Pekanovics Dániel főmérnök és

egy segédmérnök ügyelnek. Az állami táviróhivatalnál a miniszterium állandó éjjeli és nappali szolgálatot rendelt el. Ma ideérkezett Dolecskv műszaki taná- csos, ki a töltés feletti védelmet átvette. Paksnak alsó részében lévő néhány ház udvarára behatolt már a Duna vize.

A szoczialisták győzelme.

Szentes, decz. 29.

A szentesi katolikus egyháznál ma választották meg az új egyháztanácsot és egyházi tisztviselőket. Mindkét vá- lasztásnál a szoczialisták győztek, mert kizárólag szoczialistákat jelöltek.

Miniszterek Bécsben.

Budapest, decz. 30.

Bécsből sürgönyzik:

Tegnap délután Széll Kálmán hosz- szabb kihallgatáson volt a királlyal s jelentést tett a vasárnap és hétfőn dé- lelőtt tartott közös tanácskozásook ered- ményéről.

Ma délelőtt pedig Körber osztrák miniszterelnök referált az ügyekről a királynak.

Eredmény még nincs semmi.

Széll Kálmán a királyi kihallgatás után Lukács és Széchenyi Gyula mi- niszterekkel értekezett.

Széll a mai napot is Bécsben tölti, mert még mindig nem sikerült a diffe- rencziákat eloszlatni.

Egy pár bécsi lap szerint Széll merev magatartása miatt késlekedik a tárgyalások befejezése.

Ma este udvari ebéd lesz, amelyen a magyar miniszterek is részt vesznek.

A magyar kormányelnök csak hol- nap utazik vissza Bpestre.

Bécs, decz. 30.

A király ma délelőtt fogadta Kör- bert, azután ujra Széll Kálmánt.

A királyi kihallgatás után a minisz- terelnökök ujra tanácskoztak s együtt mentek a királyhoz jelentést tenni.

E kihallgatásnak ujra az lett az eredménye, hogy délután még egy tanácskozássra jönnék össze a minisz- terelnökök.

Főszerkesztő:

BARTHA MIKLÓS.

Felölös szerkesztő és lap tulajdonos:

MAGYARY MIHÁLY.

Nyilttér.*)

—

Nyilatkozat.

Erdélyi rész
Ingatlan és jelzálog forgalmi és adásvételi intézet
KOLOZSVÁRT, Sétány-utca 6. sz.

Eszközöl törlesztéses kölcsönök földbirtokra és bérházakra 10—50 év közötti időre 1000 koronától a legmagasabb összegig 4 1/2 százalékra.

Kölcsön eszközítéséhez bemutatandó, a hiteles telekkönyvi kivonat és kataszteri birtokívi másolat.

Levélbeli megkeresésekre azonnal vásároltatik.

Keresetnek. Földbirtokok megvételre és bérletre.

Eladók. Nagyobb és kisebb földbirtokok, és házak.

Házasság közvetítés. Egy- a magassabb körhöz tartozó ur egyén által szigorú titoktartás mellett.

Előjegyzésben vannak 20—200 ezer koronáig hozománytal, előkelő családkhoz tartozó nők.

Csim megtehető fennfenti intézetnél, a hol is mindennemű felvilágosítás megadatik.

Jelentkezhetnek magasabb rangú állami és magán tisztviselők, földbirtokosok, független állású urak és katonák tiszték.

1237 27—

Világ-Panoráma

elsőrangú műintézet

Kolozsvárt, Szentegyház-utca 3 szám.
1902 december 21-től december 31-ig.

Látogatás

New-Yorkban.

Uj sorozat minden vasárnap.

Mindennap nyitva (vasár- és ünnepnapokon is) reggel 10-től 12-ig délután 2—10.

1182. 72—x.

Az igazgatóság.

SANTAL EGGER

gyógyító erejével fölülmúlja a kölföldi szereket.
Kipróbált, orvosilag ajánlott
jó szer, hólyag, cső bajknál és minden oly esetben, hol az orvosok Santal-olajat Coptalvát vagy Cube-bát ajánlanak. A

SANTAL EGGER

tiszta keletindiai Santal-olaj tartalma miatt meglepő sikeres hatásu az ifjúság bántalmainál. Az orvosok is kedvelik és rendelik. Üveg ára 3 kor. Vidékre a pénz előzetes beküld. után bér. 3-40 kor. Csak a törvényesen védett „tigris-fej” védjegy valódi. Kapható a legtöbb gyógyszerárban.

Fő és székhelyi raktár: „Nádor-gyógyszertár.”
Budapest, VI. Váci-körút 17. sz.

Kapható: Dr. Hintz György, Dr. Adler Rezső, Halász Jenő, Dr. Czetz Dénes gyógyszerárban Kolozsvárt.
119. 32—

Kolozsvár,

Deák Ferencz-utca 13. sz.

Lakatos József

Koronás áruháza!

TUDÓSÍTÁS!

Van szerencsém a nagyérdemű vevő közönségnek becses tudomásul adni, hogy az idényben is mint minden más éveken keresztül a legnagyobb gyermekjáték áruk választékával rendelkezem és a mi a legkönnyebb, az áruk ki-vannak állítva és minden egyes darabon az ár ki van függesztve, a mennyiben a b. vevő közönségnek könnyebb elhatározására szolgál és azonkívül ajánlom az üzletemben levő összes

Karácsonyi és ujévi árucikkjeimet,

ugy mint plüss albumok, varró dobozok, levél mappák, színházi látesővek, ércz nippel, szoba diszek, porcellán disz-művek stb. előnemsorolható ujdonságok, valamint cipő és sárczipőkben a legjobb minőségűek, férfi és női nyakken-dőkben számtalan ujdonság, gallérok, kézelők, női salken-dők, papír kosarak, munka kosarak, dohányzó asztalok, utazó bőröndök és bőr áru galanteri, valamint összes bijoteri, gombok, függők, meltük, jujuk, ugyszintén 500 ujdonság levelező lapokban 10 darab 50 fillér, valamint karácsonyi és ujévi üdvözlő kártyák. A b. vevő közönség pártfogását kérve maradtam

kiváló tisztelettel

LAKATOS JOZSEF.

Lakatos József

Koronás áruháza!

Kolozsvár,

Deák Ferencz-utca 13. sz.

Strasser Lajos

Főüzlet:

Wesselényi Miklós-utca 22. sz.

KOLOZSVÁRT.

Fiók-üzlet:

Egyetem-u. a New-Yorkkal szemben.

Kizárólagos raktár a leghire-sebb bel- és kölföldi kalap-gyárakból.

Minden idényre új modellek a legdusabb választékban.

Vidéki megrendeléseket pontosan eszközöl.

1270.

A nálam vett cylinder kalapok ingyen vasaltatnak.

44—50

Ujévi Vásár.

Fölhalmozott raktárom apasztására ujévi vásárt rendezek a nagyabecült vevőim által elősmert legjobb fajta fehérneműimből.

—●●●—

Kiváló olcsók míg a raktár tart férfi háló és nappali ingek, lábravalók, nyakkendők és zsebendők, selyem és posztó blusok, selyem és posztó alsó szoknyák és még sok cikkek mik nagyon alkalmasok ujévi ajándékokra.

—●●●—

Nagy raktárt tartok valódi Smirna argaman axminster és velvett szőnyegekkel.

A selyem blusokból és szoknyákból a legujabb Párizsi modelleim megérkeztek.

A nagyabecült vevőim szives pártfogá-sát kéri

kiváló tisztelettel

Zsirai Mór,

KOLOZSVÁRT, Főtér.

Dr. Hintz gyógyszerár mellett.

Ujévi Vásár.

Mátyás- király emléktárgyak.

Sárga János ékszerész műtővös

KOLOZSVÁRT Mátyás király-tér 13 sz.

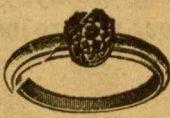
Dusan berendezett raktárában Arany ezüst és drágakő ékszerek, ezüst neműek nagy választékban valamint régiségek és erdélyi ötvös mű különlegességek.

Külön osztály

a legujabb angol, francia, Würtenbergi, Berndorfi különlegességekből disztárgyak, evő eszközök, kosarak lyrandolok, tálerők, szobrok stb. a nagyforgalom által.

Rendkívül olcsó árak!!

Pontos kiszolgálás!!

717. 178.

Uj üzlet!

Ujévi Ajándékok

Legolcsóbban

be-szerezhető

TESZLER KÁROLY, férfit és női divatáruházában

Kossuth Lajos-utca 3. sz. (volt Sipos-féle helyiség.)

Duplaszéles vihar Loden minden színben most csak 28 kr.
120 cm. széles csak 40—43 kr.
Valódi Tiroli Loden 120 cm. széles csak 48—50 kr.
Duplaszéles Zybeline kelme 120 cm. széles csak 62—66 kr.
Valódi mosó Barchet most 10, 13, 16, 19, 21 kr.
Valódi mosó flanel 15, 19, 21, 25 kr.

Vásznak 1 vég teljes 23 mtr.
Rumburg 3.50, 4.25, 4.80 és 5 frt.

Blousok valódi mosó flanelből 80 krtól kezdve.

Női Schallók 40 krtól kezdve.

Valódi Fegyházban kötött

1327 8—25

férfi női és gyermek harisnyák 8 krtól kezdve. — Férfi ing 78 krtól. Női ing 45 krtól kezdve és még itt fel nem sorolható áru cikkek mesés olcsón.

BURGER FRIGYES

gyógyszer-, vegyszer- és illatszert üzlete KOLOZSVÁRT, Mátyás király-tér.

A „Karolina országos” kórház „Vörös kereszt kórház”, a m. kir. államvasutak, m. kir. tudomány egyetemi intézetek, több betegsegélyező pénztár és vidéki kórház gyógyszer- és kószert szállítója.

Dus raktárt tartok mindennemű e szakmába vágó anyagokból:

Állat gyógyászati szerek
Bel és kölföldi gyógyszer különlegességek
Butor tisztító anyagok
Esetek különféle alakban
Fényképezeti vegyi szerek
Tolltisztítók és rovarirtók
Gazdasághoz való cikkek
Gyermekek tál és ápoló szerek
Gyógyborok, vaskészítmények
Gyógyszappanok Berger és Heinrich-féle
Házartási cikkek, fényesítők
Italok: Cognac, likör angol rum,
Orosz theák eredeti csomagokban
Padolat festő és fényesítők,
Szívacsok minden fajtában
Vegyi szerek ipari célokra.

Ajk és arcfestékek, rugok,
Bajuszpedrók, brillantin
Eszék, Földes, Hajós, Rozsnyai Sihalcsy
féle toillette cikkek,
Fogporok, fogpaszták, fogkefék,
Hajápolók: hajolajok, hajszesz és pomádék
Hajfestő szerek, Regenerator,
Herczegné mozdóvíz szepül ellen
Hőlgyporok szíros és zsíraltan:
„Amor” a legárthatóbb
Blaha Serail, Herbert, Germandré,
Jáva, Dobrin, Hermelin, Lechner,
Lohse, Kiehauser párizsi,
Simon, Veloutine stb. mind-n színben.
Illatszóró üvegek és zsacsok.
Illatszerek Atkinson, Bayley
Crown Perfumery, Gessnel,
Piesse Lubin, Guerlain,
Houbigant, Legend, River
Pinard, Roger & Gallet gyárosok
legujabb különlegességei.
Külvi vizet valódi Johann M. Farina felék
Köröm ápoló szerek, polsár,
Pipere szappanok minden illatban,
Szájvizet „Amor, Gressil, Kothe, Salicyl

Görsér harisnyák,
Gumi ágybetétek színesek,
Gummi övök, (Diana) Possariumok
Gummi és halhalyag különlegességek or-vosi rendeltre,
Haskötők méret után
Hőmérők minden kivitelben
Irrigatorok üveg és fémből felszerelve,
Irrigator felszerelések külön
Kütiúszerek: Watta, pólya stb.
Legpárnák kerék és szegletes
Seb és körtéfecskendők, Catheterek
Sérvkötők méret után
Szopó üvegek felszerelve
Suspensoriumok minden fajtája
Szülésznői eszközök,
Tajsterilizáló készülék Soxhlet tanár féle.

Telefon 250.

Telefon 250.

Gazdaszonyok figyelmébe!

Előírásom szerint gyorsan, olcsón, tisztán lehet mindenféle likört és rumot házilag előállítani.

Árjegyzékkel szívesen szolgál

BURGER FRIGYES.

1072 13—x.